

NORGES HØYESTERETT

Den 13. juni 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Skoghøy, Falch og Østensen Berglund i

HR-2022-1174-U, (sak nr. 22-071558SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

A (advokat Håvard Nybakk Vang)

mot

B (advokat Marijana Lozic)

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder særskilt anke over sivilt krav om oppreisningserstatning i straffesak om voldtekt til samleie av en mindreårig.
- (2) B, født 00.00.1999, ble 20. januar 2021 tiltalt for overtredelse av straffeloven § 292, jf. § 291 (voldtekt til samleie), § 302 (seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år) og § 263 (to trusler). Fornærmet var A, som på handlingstiden i april 2020 var litt over 14 år. For den andre trusselen var det en annen fornærmet.
- (3) B ble i Oslo tingretts dom 4. juni 2021 dømt i samsvar med tiltalen til fengsel i fire år og to måneder. I tillegg ble han dømt til å betale oppreisningserstatning til A med 175 000 kroner.
- (4) B anket dommen. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen. I tillegg begjærte han ny behandling av oppreisningserstatningen. Også A begjærte ny behandling av den.
- (5) Borgarting lagmannsrett avsa dom 4. april 2022. Der ble B frifunnet for truslene, men for øvrig dømt i samsvar med tiltalen til fengsel i fire år og to måneder. Domsslutningen punkt 3, som gjaldt oppreisningserstatningen, har denne ordlyden:

"B blir dømd til å betala 200 000 – tohundretusen – kroner i oppreisningserstatning til A innan to veker rekna frå tidspunktet for forkynning av denne dommen."
- (6) B anket straffedommen til Høyesterett. Høyesteretts ankeutvalg traff 7. juni 2022 beslutning om at anken over straffedommen ikke tillates fremmet for Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323. Straffesaken mot ham er dermed rettskraftig avgjort.
- (7) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett for så vidt gjelder utmålingen av oppreisningserstatningen. Anken gjelder rettsanvendelsen.

- (8) Det er anført at beløpet må økes som følge av redusert pengeverdi siden nivået for oppreisningserstatning sist ble normert av Høyesterett. Normeringsbeløpet skal knyttes til folketrygdens grunnbeløp, jf. HR-2022-980-A. I tillegg må det gjøres et skjønnsmessig tillegg fordi fornærmede var et barn.
- (9) B har, under henvisning til nevnte dom, sagt seg enig i at oppreisningserstatningen skal knyttes til folketrygdens grunnbeløp. Tillegget må imidlertid begrenses.
- (10) A har i etterfølgende prosesskriv gjort noen presiseringer av kravets størrelse og bedt om at Høyesterett avsier dom i tråd med partenes enighet, jf. tvisteloven § 9-7, jf. § 30-8 første ledd.
- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (12) Anken gjelder en særskilt anke over sivile krav i straffesak. Utvalgets behandling skal da følge tvistelovens regler, jf. straffeprosessloven § 435. Etter tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav d kan Høyesteretts ankeutvalg oppheve lagmannsrettens dom dersom det enstemmig finner det klart at det er grunnlag for det.
- (13) Høyesterett satte i HR-2022-980-A, som ble avsagt kort tid etter lagmannsrettens dom, standard oppreisningserstatning for voldtekt til samleie av voksne til to ganger folketrygdens grunnbeløp, se avsnitt 50. Grunnbeløpet var i den saken 106 399 kroner, men er senere økt. I dommen ble det gjort et skjønnsmessig tillegg fordi fornærmede var et barn.
- (14) Det er derfor klart at den oppreisningserstatningen lagmannsretten fastsatte, er for lav.
- (15) Ankeutvalget er kommet til at lagmannsrettens dom må oppheves for så vidt gjelder domsslutningen punkt 3, jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav d. Utvalget bemerker at det er mest naturlig at lagmannsretten fastsetter det beløpet som skal tilkjennes, særlig fordi den har bedre forutsetninger for å fastsette størrelsen på det skjønnsmessige tillegget.
- (16) Dommen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 3, oppheves.

Ingvald Falch
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)